

І чужому навчаючись,
і свого не втрачайте...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-88 Grand St.
Jersey City, N.J. 07308
424-0237
424-0807
УНІОС: 425-8740
— Тел. в Нью-Йорку: —
Barely 7-4125
УНІОС: Barely 7-5337

РК LXXII. Ч. 52. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 19, 1965 No. 52. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Четвер, 18-го березня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

З БІЛОГО ДОМУ ПЕРЕСЛАЛИ ЗАКОНОПРОЄКТ ДО КОНГРЕСУ ПРО ЗАПЕВНЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРАВ НЕГР-АМ в тих південних степах, де їм утруднюють реєстрацію та голосування. Президент просить Конгрес, щоб якнайшорше схвалив цей проєкт, згідно з яким головний прокуратор зможе в 6-ох південних степах (Алабама, Луїзіана, Міссісіпі, Джорджія, Південний Кароліна і Вірджинія) іменувати федеральних реєстраційних урядовців, які будуть справедливо робити списки виборців. Законопроект передбачає, щоб не вибирати виборчих прав тим особам, яких при тестах досі визнавали за "неграмотних". Ще не знати, чи "екзамени грамотності" буде зовсім скасований, чи він відбудуватиметься так, щоб ствердити, що майбутній виборець вмів підписатися та дати на письмі найважливіші дані про себе.

ФЕДЕРАЛЬНИЙ СУД В МОНТГОМЕРІ ДОЗВОЛИВ НА ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ ПОХІД НЕГРІВ із Селми до Монтгомері, і губернатор Джордж С. Воллес та інші стеять, по-літові й міські урядовці мають дбати про те, щоб цей марш відбувався без перешкод з боку білого населення. Демонстранти мають відбутися 50-мильовою дорогою, вони будуть ночувати, перериваючи похід. Губернатор Воллес заявив, що він промовлятиме на спільній сесії стейтської легіслатури у четвер 18-го березня. Пресовий секретар Воллеса Білл Джонс заявив, що можна передбачити певну апеляцію стейту від рішення федерального суду. Рішення федерального суду дає президенту Джонсону законну основу вислати на випадок потреби федеральне військо до Алабами.

ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ФАЛЬШИВНО РЕКЛАМУЄ СВОЙ ПРОЄКТ МЕДИЧНОЇ ОПІКИ, заявив конгресмен-демократ із Флориди А. С. Герцог, який був одним із внесодавців цього законопроекту. Конгресмен Герцог каже, що Американське Лікарське Товариство заперечило пресу й телевізію та радіо, що ним підтримуваний проєкт дає більшій користі забезпеченню як той проєкт, що його підтримує уряд, і що є об'єднання із соціальним забезпеченням. Герцог каже, що це неправда, бо лікарський проєкт у великій мірі залежить від того, як до нього віднеслося б окремі стейти.

СЕНАТ ПРИЗНАЧІВ \$454,000,000 НА ПЕРЕВИШКІ БЕЗРОБІТНИХ РОБІТНИКІВ більшістю 76-ох до 8-ох голосів. Ці гроші призначені на те, щоб можна було продовжувати закон із 1962-го року про перевишкі безробітних робітників. З цього закону мали б користуватися й молоді безробітні, які почалися 16-й рік життя. Безробітні дістають допомогу у висоті від \$20-ох до \$30-ох тижнево, залежно від того, як висока допомога є в окремих стейтах. Федеральний уряд платить всі кошти перевишкою до 30-го червня 1966-го року. Тепер цей проєкт іде до Палати Репрезентантів, яка планує, цей речення допомоги продовжити до 30-го червня 1968 р.

ФАРМЕРСЬКА УНІЯ ПРОТИ ЗМЕНШЕННЯ УРЯДОВОЇ ДОПОМОГИ. На конвенції Крайової Фармерської Унії виступили проти урядового плану зменшити на \$500,000,000 допомогу фермерам у фінансовому році, що зачнеться 1-го липня цього року. Директор бюджету Керміт Гордон заявив, що країна потребує тільки 1,000,000 фермерів з усіх 3,500,000 американських фермерів. Фармерська Унія об'єднує 250,000, в тому є велике число дрібних фермерів. Але інша фармерська організація, Федерация Фармерських Бюр, підтримує урядову фармерську програму.

У СВІТІ

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ЗАЙМАЛАСЬ ЗНОВУ СПРАВОЮ КІПРУ. Представники Греції і кіпрського грецького уряду з одного боку та Туреччини з другого взаємно обвинувачували себе у ворожих замахів та в провокуванні нової грецько-турецької війни на терені Кіпру. Генеральний секретар ООН У Тант просив продовжити термін мирної місії ООН на Кіпрі з уваги на тамтешню напружену ситуацію.

СИТУАЦІЯ В КОНГО ПОПРАВЛЯЄТЬСЯ остільки, що Судан і Уганда припинили далішу допомогу лівим повстанцям проти легального уряду Моїсе Чомбе. На недавній конференції міністрів закордонних справ 36-ох африканських держав — Моїсе Чомбе знайшов підтримку у багатьох делегатів. Від листопада мину. року до кінця лютого ц. р. 55 советських літаків привезли до Хартуму в Судані зброю, амуніцію і різний вираз для конголезських партизанів. Тепер тільки Танзанія активно підтримує їх.

ФРАНЦУЗЬКІ УРЯДОВІ КОЛА МОВЧАТЬ про промову заступника державного секретаря Джорджа Бола з-перед двох днів, коли-то він таврував Францію за її політику: не брати на себе відповідальності за стан справ в різних частинах світу і не причинятися до колективної системи безпеки, а накидувати іншим власні погляди. Газети стверджують, що Франція продовжує свою політику особливо супроти В'єтнаму, без уваги на критицизм і невдоволення з боку ЗДА.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПОЛІ ГЕНРІ СПААК ЗВЕРНУВСЯ до Ради НАТО з пропозицією розглянути так званий план Рапацького про від'їзду намісників Східної Європи. Тому, що советські атомові ракети націлені головню на Західну Німеччину і Британію і ті дві країни перші і найбільше потерпіли б у найближчій війні. То план комунопольського міністра знаходить там деяку прихильність.

АТЛАНТИСЬКИЙ СОЮЗ (НАТО) СТВОРИВ ПЕРШУ Т.ЗВ. РУХОМУ БРИГАДУ, покинувши силою 5,000 воїнів. Головний командант НАТО ген. Лаймен Лемніцер висловився дуже похвально про бойову вартість і завдання таких рухомих військових формувань, які вивінують, між іншим, в атомову зброю.

В СТОЛИЦІ СМЕНИ ТАІЗ АРАБСЬКІ ДЕМОНСТРАНТИ з'їжджали після внутрішнього уладження західно-німецької амбасад, здерли німецький прапор і підпалили будинок. В Смені перебуває коло 50,000 єгипетського війська: єгипетський президент Гамаль Абдель Насер насправді контролює тамтешній "республіканський" уряд.

СОВЕТСЬКИЙ СОЮЗ РЕОРГАНІЗУЄ СВОЮ ЦИВІЛЬНУ ОБОРОНУ. Не кажучи нічого конкретного — говорив про це 65-річний маршал Васілій Чуйков, колишній головний командант советських наземних військ, який тепер покликаний до очолювання цивільної оборони. Цей відділ належить до військового міністерства. Його завдання — освідомити й виховати цивільне населення у справах оборони проти всіх небезпек з боку нуклеарної війни.

ЗАХІДНІ НІМЕЦЬКИ НЕ БОРОНІТЬМЕ своїм громадянам, щоб вони залишалися в Єгипті (Об'єднані Арабські Республіки) після зривання дипломатичних зв'язин між ними двома країнами внаслідок спору за відношення до Ізраїлю та до комуністичної Східної Німеччини. Різні західно-німецькі приватні промислові концерни заангажовані в різних будовах в Єгипті.

Конгрес дістав законопроект про виборчі права

Вашингтон. — 17-го березня Конгрес дістав із Білого Дому законопроект, який має забезпечити негритянському населенню повні виборчі права і має обороняти це населення проти тих виборчих надужит, які і досі діялися при реєстрації виборців. Головний прокуратор ЗДА зможе, згідно з новим законом, найменувати федеральних урядовців, які будуть реєструвати виборців і будуть уважати на те, щоб не діялися надужити при виборчій реєстрації, як це досі було, спричиняючи те, що майже половина негритянських виборців не мали виборчого права тому, що їх визнавали при іспитах за неграмотних. Як відомо, виборче перед реєстрацією мусить виявити, що він грамотний і зможе голосувати за допомогою машини, на яких є список виборчих кандидатів. Згідно із новим проєктом ці іспити грамотності майже будуть скасовані, бо виборці муситимуть доказати при екзамінаційній комісії, що можуть підписатися і подати необхідні дані про свою особу. Цей законопроект відноситься до п'ятих південних стейтів: Алабама, Луїзіана, Міссісіпі, Джорджія, Південної Кароліни і Вірджинії, в яких досі мало виборчі права тільки незначне число виборців негритянського походження. — В столиці Алабама, Монтгомері, федеральний суддя — Френк М. Джансон, видав судовий дозвіл на демонстраційний похід із Селми до Монтгомері. Згідно з цим судовим рішенням губернатор і всі інші урядовці мають охороняти демонстрантів від бійки, якщо вони старалися б робити перешкоди в поході. Президент зможе післати до Алабама Федеральне військо, коли б зайшла така потреба, бо це військо мало б дбати про те, щоб здійснений був наказ федерального суду.

Роковини Шевченка відзначено урочистою маніфестацією під його пам'ятником у Вашингтоні

Вашингтон. — У вівторок 9 березня ц. р. відбулося тут під пам'ятником Тарасові Шевченкові зібрання американсько-української громади столиці ЗДА й околиць, яка прибула численно, в кількості понад 100 осіб, щоб урочисто відзначити 151-і роковини з дня народження гени українського народу Т. Шевченка.

Започатковано, що урочистість складенням вінок під пам'ятником, що його довершили колишня "Місс ЗДА" і тепер студентка Джорджтаунського університету Мішель Б. Метріко. Їй асистували Н. Кравець, І. Залужський і Я. Ставничук, члени місцевого Пласту, які виступили в своїх односторонь. Урочисте зібрання відкрив і проводив ним полк. Василь Рибак, голова Вашингтонського Відділу УККА. Відкриваючи що урочистість, полк. Рибак попросив о. прот. Ю. Гуляндароха УАПЦ.

(А.Д.) "Трапляються люди, які кажуть, що комуністичні мої належать майбутнє. Нехай вони придуть до Берліну!"

— Це слова покойного президента Джона Ф. Кеннеді з промови біля "Муру Ганьби" 26-го червня 1963-го року, в якій він, покликаючись на наставлення Берлінді до комунізму, з гордістю заявив, що в цьому відношенні "Іх бін айн Берлінер!" ("Я є берлінець!"). Пове значення цих слів і в деякій мірі суть комунізму, а головню його "співіснування" із Заходом, можна збагнути, ставши самому під цим "Муром Ганьби", що його сьогодні вже можна назвати й "Муром Смерті".

Уже сама подорож з Мюнхену до Берліну через астанований договорою та постійно порушуваний більшовиками "повітряний коридор" понад советською зоною Німеччини викликає дивно-гніт.

Загальний вид на МУР ГАНЬБИ та советську зону Берліну на Потсдамер-Пляц, що колись належав до найрухливіших частин міста, а сьогодні наче вимер. Цей мур із засіками з кожного боку від нього, тягнеться повний 22 кілометри, відгороджуючи советську зону від західних. У кожного, хто намагається навізувати "контакти" через цей мур, більшовицькі сторожі безпощадно стріляють. В роках 1963-1964 зареєстровано 72 такі вбивства, хоч насправді було їх багато більше, але не про всі знає західний світ.

НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ ЗНОВУ НАПРУЖЕНА СИТУАЦІЯ — СУТИЧКИ ІЗРАЇЛЮ З АРАБАМИ

Об'єднані Нації. — До Об'єднаних Націй вли в і склигт однаково від Ізраїлю, як від Сирії, що на кордоні тих держав від кількох днів відбувається спорадична стрілянина. По обох сторонах буцім-то згинувли дві особи: Ізраїльці буцім-то заатакували земні роботи по сирійським боці у зв'язку з рішенням арабських держав відвернути корита кількох допливів Йордану, щоб обнизити рівень води в Йордані. На конференції голов всіх арабських держав в січні минулого року вирішено, що не слід ставити збройний спротив ізраїльському планові звернути річки в Йордану задля наводнення пустині Негев, а треба протидіяти здійсненню того плану — позбавлення Йордану великої великої води. Ізраїль заявив, що коли араби здійснюватимуть такий проєкт, то він, Ізраїль, силою перешкодить цьому. Американський "по-

Секретар торгівлі закликає корпорації зменшити інвестиції за кордоном

Вашингтон. — Секретар торгівлі Джан Т. Коннор вислав листи до 632-ох великих корпорацій, закликаючи їх добровільно зменшити інвестиції та імпорт із закордону, щоб можна було поновити зменшити, або й зовсім зліквідувати дефіцит в платничому балансі з закордонними державами. Коннор заявив на пресовій конференції, що він залишив першій план, щоб корпорації зголювали кожні нові інвестиції за кордоном, які перевищують суму \$10,000,000. Секретар торгівлі заявив, що його зарядження йде в тому напрямку, щоб самі корпорації могли по своїм силам зменшувати відплив доларів із ЗДА, бо це спричиняє і відплив золота із цієї країни. Це зарядження не відноситься до висилки доларів до нерозвинених держав, тільки до промислових країн Європи та до Японії.

Совети випустили новий "повітряний корабель" з двома астронавтами

Москва. — Коротке радіоповідомлення сповістило про вистрілення в космічні простори нового "повітряного корабля" з двома астронавтами, при чому вперше одного з тих астронавтів показано на телевізії, як він показався під час лету назовні кабіни. Ніяких ближчих подробиць того лету і способу, яким чином показав астронавта буцім-то з-зов-

У БЕРЛІНІ

ПІД МУРОМ ГАНЬБИ

якої крамничі, навіть із "обов'язковими" на всіх інших лентових сувенірами. Американський паспорт тут, як і по всій Європі, має силу магічного "Сезаме, відкрийся!" Ніяких запитів, ніякої перевірки, у Мюнхені хтось поради не брати у Берліні таксі, шофер якої сам пропонує свої послуги. Це "на всякий випадок", щоб, бува, не попасти в руки якого гнильця з тамтєго боку, бо й таке буває. Але немає страху. Поміняючи факт, що на тому берліньському летовищі ніхто ніяких послуг не пропонує і що за таксіною треба самому добре розглянутися, щоб її заховити, він швидко приходить до переконання, що наставлення там екерване в про-

Загальний вид на МУР ГАНЬБИ та советську зону Берліну на Потсдамер-Пляц, що колись належав до найрухливіших частин міста, а сьогодні наче вимер. Цей мур із засіками з кожного боку від нього, тягнеться повний 22 кілометри, відгороджуючи советську зону від західних. У кожного, хто намагається навізувати "контакти" через цей мур, більшовицькі сторожі безпощадно стріляють. В роках 1963-1964 зареєстровано 72 такі вбивства, хоч насправді було їх багато більше, але не про всі знає західний світ.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

ШЕВЧЕНКІВСЬКА АКАДЕМІЯ У ФІЛАДЕЛЬФІ

Філадельфія. — В суботу 13 березня відбулася тут у великій залі Школи Бенджаміна Франкліна урочиста академія на пошану Тараса Шевченка. Влаштована заходом місцевого Відділу УККА. Святочну промову виголосив д-р Володимир Рудницький заступ, головний філадельфійський Відділ УККА. На далішній програмі академії склалася виступи молодого скрипаля Миколи Червченка, який при фортепіановому супроводі Зої Маркович відіграв композиції Чайковського. Пугачів-Крайслера та Паганіні, і зокрема рецитатії творів Шевченка, що з ними виступив артист української сцени Йосип Грняк, і що й присутній прийняв із великим захопленням.

Виконав Йосипом Грняком рецитатію Шевченкового "Заповіту" публіка вшлухала сточай. Заповіджений у програмі виступ співаки Тамари Ліхолой не відбувся з огляду на її несподіване занедужання.

В ШКАГО ВІДБУДЕТЬСЯ СВЯТО ГЕРОПІ

Шкаго. — Створений за ініціативою Окружної Ради США Об'єднаний Комітет, в склад якого входять всі українські жіночі та молодіччі організації міста, — влаштує в суботу 20 березня 1965 р. Свято Геропі, присвячене українським жінкам в рядах УССРІШЧІВ.

Це свято відбудеться в залі школи Шопена в год. 7:30 веч. В програмі доповідь місто голови Головної Управи США п. Марії Яримович, гостинний виступ солістки п. Н. Малюк, декламаторки Роми Гуряньської, збірна рецитатія у виконанні представниць молодічних організацій та виступ Жіночого Хору при 22-му Відділі США під мист. керівництвом Ю. Яримовича.

МАНІФЕСТАЦІЯ ХОРУ "КОБЗАР" ПЕРЕД ПАМ'ЯТНИКОМ ШЕВЧЕНКА У ВАШИНГТОНІ

Філадельфія. — Мішаний хор "Кобзар" поїде в повному своєму складі понад 60 осіб з

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ЗАКЛИКАЮТЬ МОЛІТИСЯ БОГУ

В Україні, де шораз гостріше переслідуються релігію, виник новий спосіб закликати людей молитися Богу, не піддаватися катискові безбожників.

Недавно, як розповідає 2 березня ц. р. в "Молоді України" комсомолка О. Шевченко з Могилівської середньої школи, Царичанського району, Дніпропетровської області, одержала листа з Волинської області, в якому незнайомі особи закликають її молитися Богу.

"ПЕРЕДОВА" ТЕХНІКА

83 учні технічної школи в Червоноармійському районі, Житомирської області, пишуть 3 березня ц. р. в "Лісті до редакції "Молоді України": "Ми самі збудували майстерні, обладнали водопровід, впроградували електрику". А тепер? "Минулої осені виїхали в поле. Ми вивчаємо передову технологію, яка полягає в ручному обробітку землі".

НАВЧАЮТЬ НА ЗАСТАРІЛИХ ЧУЖИХ ВАРСТАТАХ

У Дніпропетровській міській технічній школі ц. 22, — пише 3 березня ц. р. майстер токарів у часописі "Молоді України", — навчають на застарілих машинах. Один варстат походить чи не з петрівських часів, бо ніхто не береться встановити, де він і коли він виготовлений. А інші варстатні виготовлені в 19-му столітті. Застарілі чотири токарні варстат австрійської марки,

"У ЧЕСТЬ ВИБОРІВ"

Тваринники Дубківського району (Волинська), — пише 3 березня ц. р. кореспондент "Молоді України", — у честь виборів дали на 723 тонни молока більше.

Філадельфія до Вашингтону в найближчу неділю 21 березня ц. р. і там — між 12-ю і 1-ю полуднею — покладе вінок під пам'ятником Тарасові Шевченкові. Того самого дня, о год. 5:30 по пол., хор "Кобзар" виступить із своїм концертом у Балтіморі, Мд. Зала — аудиторія "Сакрет Гарт-гайскулу", ріг Фліт і Гайленд Евєню. У програмі, з уваги на "Шевченковий березень" — твори здебільша до слів Шевченка.

ПОКАЗ ФІЛЬМУ "ШЕВЧЕНКО У ВАШИНГТОНІ" ДІЯ КОЛ. ВОЯКІВ

Ньюйоркський Відділ ОБ-ВУА влаштує в суботу, 20 березня 1965 р. в гортішній залі Українського Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку Святочні сходи членів на пошану Тараса Шевченка з святковим словом д-ра Ярослава Падюха. Після того буде висвітлений документальний фільм "Шевченко у Вашингтоні". Можна буде також оглянути і замовити світлини з посвячення прапора Відділу. Початок о 7:00 години вечора.

ВІДЗНАЧЕННЯ 70-РІЧЧЯ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА В ТОРОНТІ

Торонто. — Комітет Прихильників Українського Тайку в Торонті влаштує ювілейне прийняття для відзначення 70-річчя з дня народження балетмейстра Василя Авраменка та 40-річчя його прибуття до Торонту. Відбудеться прийняття в понеділок 22 березня ц. р. о 7-й годині веч. в Українському Народному Домі при 181 Ліппікав вулиці.

САМОПОМІЧ У НЬЮ ЙОРКУ ВЛАШТУЄ ДОПОВІДЬ НА ТЕМУ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ

Нью Йорк. — Місцевий Відділ Об'єднаних Українців Америки "Самомоїч" влаштує в неділю 21 березня ц. року доповідь інсп. І. Василяш на тему "Роль батьків і школи у вихованні дітей і молоді". Відбудеться доповідь в залі "Самомоїч" при 98 Друга Евню в Нью-Йорку своєму складі понад 60 осіб з

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

три німецькі. Є ще в майстерні італійський варстат без пашпорту, невідомої марки. У кабінетах та лабораторіях школи нема виміральної апаратури і електровприводів.

"ПАМ'ЯТНІ МІТКИ"

У сільськогосподарській школі міста Прилук (Чернігівщина) вчаться хлопці в навколишніх сіл. Але міська молод нас б'є та переслідує, — пишуть учні Тимощенко, Клименко, Коваленченко, Галаман та інші ("Молоді України" за 3 березня ц. р.). — Учеліри страшно літи навіть до італійки. Хулігани підстерігають учнів, відбирають гроші гроші біля туржотинку. Від таких "застуїчей" багато учнів мають "пам'ятні мітки", тобто шрами.

ДОЯРЦІ НАДАЛИ ЗВАПІЯ

Ганні Кочерзі з Олександрійського району, Кіровоградської області, — тридцять років. Десять з них вона віддала роботі на молочній фермі. Торік Ганна надоїла від кожної корови по 2.700 кілограмів молока.

Відбувся урочистий вечір, Доярки вітали і надали їм знання удариці, — пише 3 березня ц. р. кореспондент "Радянської України".

"У ЧЕСТЬ ВИБОРІВ"

Тваринники Дубківського району (Волинська), — пише 3 березня ц. р. кореспондент "Молоді України", — у честь виборів дали на 723 тонни молока більше.

У БЕРЛІНІ

ПІД МУРОМ ГАНЬБИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ни поглядів, як ставитесь до більшовизму. Це зрозуміло, бо яке ж як не крайнє вороже наставлення ви можете мати до тієї народолюбної системи в місті, в якому вона збудувала „Мур Ганьби“.

За яку годину їзди засніженими околицями, опісля майже на американський лад рухливими вулицями міста, — при малій охоті з вашого боку — пізнаєте політичну філософію берлінців. Насамперед відстає англієць ою мовою підтвердження, що Гітлер був „s.o.b.“ але ці нові „гуанди“ (собаки), що побудували мур і стріляють на нього людей, що блокують хотіли захотіти і виморити голодом західних берлінців, що — і т. д. — ані на йоту від нього не різняться. Хіба тим, що поділяв Німеччину і намагався її перевернути Гітлера своєю рафінованістю. Шофер оповідав з гумором і пропонує показати найбільш уважливі для відвідувача в цьому місті на краю світу: Мур, місце втечі і вбивства, три виставки: „Ще сталося на Мурі“ — навістрити цього мур на вулиці Бернауер, „Воля не сміє тут закінчуватися“ — на вулиці Фродрих біля американського „Чекпойнт Чарлі“ і „Мур через Берлін“ — на вулиці Ганауер.

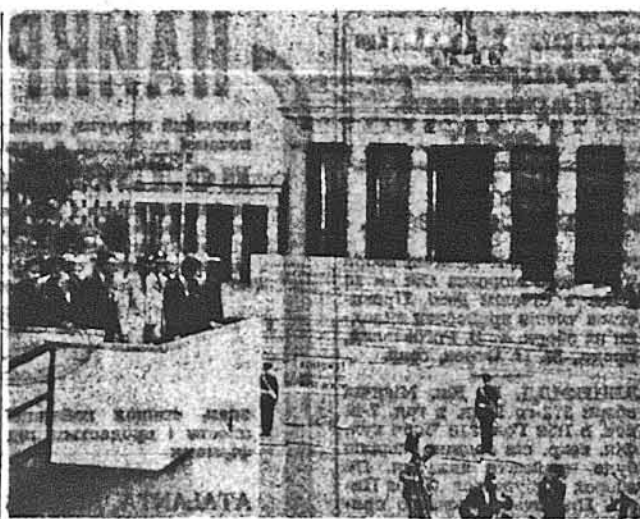
Примітивістський у готелі в центрі міста (Ам Зоо) ви знайдете істотно більше околонице. Бачите надперелічену бомбою високу вагу славної Гедехніскірхе та інші пам'ятники війни, але саме місто, його мешканці, крамничі і рух мало різняться від центрів багатьох американських міст. На вулиці Курфюрстендам повно типових для Берліну кав'ярень, що займають половину хідника. В такій кав'ярні завжди ви можете тільки „присісти“ до вже зайнятого столика або хтось до вас „присядеться“. Два-три чашечки кави, речення і розмова подібна, як з шофером таксівіка: Мур!

Мур — його справді треба побачити, щоб повірити в усякого грозу і ганьбу. Очевидно, що найкращим місцем для таких оглядів є для відвідувача з американським паспортним

„Чекпойнт Чарлі“ на Фрідріхштрассе. Таксівіка доведе вас лише до охороненої вулиці, а далі ви вже самі мандруєте. „Чекпойнт Чарлі“ — це перекладний пункт в американській зоні. По цьому боці контролю будка, в одному із домів бюро, навпроти приміщення згаданого вже виставки „Воля не повинна тут закінчуватися“. Біля переходу з цього боку кілька американських „ЕмПІ“ — воїнів, що виконують поліційну службу. І це все. Руху майже немає, аж над'їхав автомобіль із табличкою чехо-словацького „дипломата“. В ланці можна б, мабуть, взяти і „чехо-словацького“. З американського боку коротка перебірка, і авто поїхало в напрямі віддаленої на кілька метрів „рогачки“ в мурі. Скільки там тих рогачок? Усі розміщені зиг загроз з очевидно метою, щоб якийсь автомобіль з другого боку не пробував пробитися напрокинуту. Можливо, що такі спроби й були. А недалеко від самого мур у американському боці с шось ніби трибуна, на яку ви можете вийти, щоб кинути оком поза мур. За ним бачите яскраві роки, далі засіли з колючого дроту і — повну мертвечину. В доміках по тім боці вікна замуровані. Колоначі дріт також в кількох рядках на мурі. На одному з великих будинків із замурованими вікнами бачите величезний напис: „Ді Нос Цайт“. Це, мабуть, якась більшовицька газета, але не вона, а цей газетний мур характеризує та символізує той „Новий Час“, що його привнесла і встановила народолюбна більшовицька система аж до перебірання мурів Берліну.

Історія „Мур Ганьби“ аж надто добре відома, щоб її повторяти, хоч у багатьох людей дуже коротка пам'ять. На цьому, як і спекулюють більшовицькі. Чи ж не забуваємо і ми про терор і Соловки, про екзотичну, голод і Військо, про всі ці муки й терпіння, про руйну, каторгу і смерть, що їх приніс більшовизм на Україну, підсумуючи тепер пропаганду, що за це все відповідальний тільки „кулацький особисті“?

Для пригадки скажемо, що ще 15-го червня 1961-го року східнонімецькі манекени Москви, Ульбрихт, на пресовій конференції — відповідала на запит у справі поголосок про мобілізацію східноберлінських мулярів — запевняв, що „ніхто не планує бувати якийсь мур“. Тим часом, в неділю 13-го серпня того ж року, всі вулиці між східною і західною зонами Берліну нагло були заблоковані багнетами східноберлінських поліцейських, а більші вулиці — соювськими танками. Західні берлінці спочатку не знали, в чому справа, бо й багнетисти і гармати та кулемети соювських танків були скарвані на схід, а не на захід. Рівночасно робітники почали закладати переговори з

„Хто бажав пізнати комунізм, нехай прийде до Берліну!“ — говорив покійний президент ЗДА Джон Ф. Кеннеді під час відвідин у тому місті 26-го червня 1963-го року, промовляючи з високої трибуни навпроти відомих Бранденбурзьких Воріт. Під час його промови більшовицькі виставили за своїм муrom великий плакат з написом, про що договорились альянті з Москвою в Ялті і Потсдамі та з пропагандистським твердженням, що це, мовляв, виконано в Східній Німеччині, але не виконано в Західній Німеччині. Рівночасно, щоб президент Кеннеді не бачив, як ці постанови там виконано, всі підійшли у цих воротах заслонено величезними червоними полотнами.

колючого дроту, і вже того дня почалася будова Муру. Берлінці по обидвох боках протестували, впадали в розпач поділені родини, але мур виростав на очах. Правда, американські танки зайняли свої становища близько кордону, американський гарнизон скріплений негачію висилкою додаткових 1,500 воїнів, але на тому й закінчилося.

Вкороті Мур був готовий, але його вдосконалюється й до сьогоднішнього дня. До самого Муру, що має 22 кілометри довжини, додано ще шпалі, закладено алармові устаткування, збудовано додаткові засіки зі сталі і колючого дроту на самому Муру та в деякому віддаленні від нього, побудовано 300 веж для озброєних з зубів сторожків та світлових рефлекторів, а з кінцем 1963-го року встановлено ще „запретну зону“ на 100 метрів замирили. Всі вікна домів у безпосередній віддаленні від Муру та всі звернені на захід замуровані, кожному дотом, що ним завершено Мур та збудовано засіки, можна б опоясати цілий земний глоб.

На самому Муру, як і на підступах до нього розгорталися безчисленні трагедії. Бо ще 15-го червня 1961-го року стріляють у кожного, хто пробус перейти на захід. Поларених залишають, щоб вони конали на вулиці. Дітей і жінок цюкують собаками. Все це тому, що поневолені, хочуть бути на волі або намагаються встановити контакти зі своїми рідними.

На згаданих вже трьох виставках на тему Муру Ганьби наочно й документально можна переконатися у неперерешеній винахідливості берлінців у поборованні того мур. Колишні способи „зяти“ Мур сьогодні вже перестаріли. Не можна вже пробиватися силою, не можна скакати з вікон чи з дахів, але завжди можна випорпати новий тунель, можна пролізти попіду водою (на виставці показано автентичне, саморобне приладдя для відхилення під водою), можна було — аж до відкриття — ховатися у відповіду достосованій для таких цілей тій частині авта, де приміщений мотор, і скільки інших трюків, про які ще сарап не знає.

З-під страшного „Муру Ганьби“ в децю іншому світі виглядають і „бригади Колосових“, і „контакти“, і вся „коєкзистенція“.

Власні погляди на це видловня привадило, присівши до стола в ресторані, один кулявий берлінський артист, мрішач якого є влаштувати в Нью Йорку свою виставку. Слово по слові й розмова зійшла на „співиснування“ та „культурий обмін“. — Чому не думаєте про Берлін? — запитував співрозмовник. — Чому, як у ваших театрах танцюють соювські артисти, не думаєте про тих невинних берлінських дівач і жінок, що балакають ногами в повітрі, зловляють більшовицькими опричниками, коли пробували з дахів чти пробитись у стінах домів отворів проскочити через Мур? У вас співають соювські хорі — чому не думаєте про голосіння торгівельних вітачів через Мур? У вас грають соювські оркестри — чому не думаєте про постріли з більшовицьких кулеметів, що пролітають тишу нощі поцілюючи вітачів через Мур?..

Це є думка, мабуть, кожного берлінця, в кожному разі кожного, з яким вам удурдовж коротких відвідин доведеться розговоритися. Коли й йому згадає про співиснування, він — замість відповіди — пліне до досади і обурення. Хто хоче збагнути всю об'єднаність соювської пропаганди, нехай — як радла президента Кеннеді — поїде до Берліну та погляне на Мур, справжній Мур Ганьби!

А коли б вам трапилося побувати в Західному Берліні, то варто знати, що на тому, оточеному з усіх боків колючим дотом більшовицького „співиснування“ острові вільного світу, живе й з великим успіхом працює наш земляк, ред. Богдан Осадчук, акредитований кореспондентом одного із найбільш популярних і авторитетних швейцарських щоденників. Живе там разом зі своєю дружиною-лікаркою і переживає все те, що переживає Берлін. Дуже кваліфікований знавець у всіх справах Берліну, та й не тільки Берліну, він бере участь в пресових конференціях, належить до пресових клубів і створює собі найбільш пригожні умовини праці, включно із багатопрою бібліотекою в своєму домі.

А вижджаючи з Берліну, що ви щасливі, що бодай у просторі віддалається від котмарного Муру Ганьби, від тих, що його створили. (У черговому числі: САР-СЕЛЬ — КУЗНЯ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ)

Січневі Роновини в Нью Бронівіку, Н. Дж.

Дня 7-го лютого в залі Православної Парохії в Бавнд Бруку відбулася Святочна Академія для відзначення Роновин 22-го Січня. Академію організувала була Екзекутива Відділу УККА м. Нью Бронс-сак під проводом інж. Дамая Геча. Ї відкрито виконанням американського гимну, почім вступне слово виголосив голова Відділу інж. Геча.

Святковий реферат про значення 22-го Січня виголосив представник Централі УККА мтр Іван Базарко. По відчитанню Проклямації Українського Дня, що його вже перед тим були підписали посади — Нью Бронсвіку та губернатор сейту Нью Джерзі, виконали уривки з IV Універсалу, які рецитували дівчата в народних строях. Далшу програму переплітали виступи молодечих гуртків, пластових юнаків, що виконували іспенізацію і танки, під керівництвом п. Романа Петрія. Ученики Школи Українознавства при Православному Осередку в Бавнд Бруку виконали спільну деклямацію під заголовом „Мя“. В'язку стрільничих пісень „Реву-ха“ виконав маюдиловий гурток під проводом інженера

Яцури. Місцевий мужеський хор, що ним дирижує п. П. Грабович, виконав пісні „Засяло сонце“ і „Ковтоблад-китний стяг“. Мистецьке оформлення сцени вдало зробила п-ч Я. Грабович. Управа місцевого Відділу УККА аложила багато праці в підготовку програми Свята. З призначенням належати підкреслити що більшу частину програми виконала шкільна дітвора, яка в цей спосіб входить в наше національне життя. Треба було бачити, як мальовничі виступи танцювальних груп Р. Петріни, викликували радість на обличчях всіх присутніх. Треба підкреслити, що хоч місцем осідку Відділу є Нью Бронсвік, то Академія відбувалася в Бавнд Бруку, щоб дати можливість всім мешканцям українцям, росіянам в околицях Православного Осередку Бавнд Бруку, взяти участь в Академії. Це й сталося, бо хоч вечером падав дощ, то зала була переповнена присутніми на чолі із своїми священниками о. В. Танчаком, о. Шадинським та о. В. Желехівським.

Н. Н.

Рочестер ушанував пам'ять президента УНР

За старанням управи Товариства Прихильників УНР-а дня 28-го лютого після Богослуження настоятель УАПШ Храму св. Покрови о. протопрері Микола Чернявський відправив Памяхиду за спокій душі с. п. Андрія М. Лівичко, президента УНР в екзилі. До Памяхиди співав хор під керівництвом диригента п. Юрія Оношка. При тетралоді почесну асисту повинні визначити громадяни з американським і українським прапорами. О. протопрері М. Чернявський в короткій промові підкреслив заслуги президента А. М. Лівичко.

У приміщеннях церкви о. год 12-й почався Поминальний Обід. Участь в обіді взяло сто громадян, представники кількохнадесять місцевих організацій, між ними представники місцевого Відділу УККА. Сяго відкрив голова Т-ва Прихильників УНР-а п. Федір Федоренко, а оз. протопрері Чернявський поблагословив страви.

Доповідь про президента Андрія М. Лівичко виголосив с. п. Василь Пилипенко, колишній член Української Центральної Ради. Він представив в яких незначайно важких політичних умовах президентів А. М. Лівичко довелось келувати українському визвольному політику.

Закон з життя 1948-го року, підписаний президентом А. М. Лівичком у Мюнхені про у-

Появилось нове число „Українського Історика“

Історика

Вже вийшло з друку нове у збільшеному об'ємі число „Українського Історика“ — квартального журналу Українського Історичного Товариства. Журнал появляється за головною редакцією д-ра Любомира Винара, при співпраці визначних українських науковців.

Зміст журналу виповняють праці: проф. Михайло Ждан — Україна і Золота Орда; проф. д-р Наталя Полонська-Василенко — До історії України XIX століття; проф. д-р Ігор Камеєвський — Стан дослідів і публікацій в ділянці історії, міценої окупації України в часі II світової війни; проф. д-р о. Іриней Назарко — Український історичний осередок в Римі; д-р Любомир Винар — Олександр Петрович Оглоблин; проф. д-р Яро-слав Пастернак — Михайло Олександрович Миллер. У Відділі „історико-біографічної“ статті проф. Василя Дубровського: Мій університет — проф. Г. А. Максимович і інж. Л. Бикомський — Юрій Іванович Липа. В геральдичному відділі праця д-ра Романа Климаченка — Герби і печаті міст Підляшшя. Вперше впроваджено в зміст журналу відділ „дискусій“, в якому знаходимо статті д-р Олександра Домбровського — Актуа-

лізні постулати на відтинку української історичної науки і д-ра Михайла Тимкова — До проблеми фінансування української вільної науки. З архівних матеріалів видрукувано лист проф. Андрія Яковлева. У відділі некрологів стаття проф. д-ра Богдана Винара — Євген Гловинський, 1894 — 1964.

Багатий відділ рецензій включає критичні огляди д-ра О. Домбровського на працю М. Чубатого про етногенезу трьох слов'янських народів, д-ра В. Винара на працю О. Гуржії про розвиток торгівлі, інж. М. Гляка на нову працю В. Кисілевського про українську еміграцію — Канаді, Л. Винара на працю проф. П. Полонського — Василенко про міграноди зв'язки України і д-ра О. Соколішина на 361-річчя НТШ про українських учених зніщених Москвою. Також в цьому числі знаходяться річний показник змісту „Українського Історика“ за 1964 рік. Ціна цього числа \$1, річна передплата — \$4.

В журналі поміщено багату наукову хроніку і бібліографічні нотатки. Передплату проситься надіслати на слідуючу адресу: „Український Історик“, 634 Highland Ave., Boulder, Colo.

Успіхи д-ра Ігора Богачевського

Нове ім'я з пов'язане із наукою. Працював науково в Нью Йорку, де його співробітником був д-р Ефрїм Рубін, а пізніше перейшов працювати до лабораторії університету Корнелі в Бофалдо, де з ним співпрацював д-р Роберт Картер. Поза складними математичними роздумуваннями займається тенісом і лещетарством, де теж має осяги.

Працюючи два роки над проблемою математик д-р Ігор Богачевський винайшов прямий рахунок, за яким ракета відбіється від атмосфери і другим повільнішим летом впаде ціла на землю. Винахід полягає в методі обчислювання повітряних струмів. Ця метода має рівночасно також пристосування до звичайних літаків.

Д-р Ігор Богачевський прибув до ЗДА в 1948 році, відбув військову службу в корейській війні, здобув диплом інженера аеронавтики в університеті в Нью Йорку в 1956-му році, а 1961 промунувся там же на доктора математичних наук.

27 січня з 3-їзді Американського Інституту Аеронавтики і Астронавтики, де д-р І. Богачевський вперше публічно відчитав свою доповідь, виклад присутні розурили понад тисячу примірників копії докладу.

Х. О.

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

ПРИСУТНІ ФАРМЕРІВ В 1964-МУ РОЦІ СТАНОВИЛИ \$12 644 000 000 на \$126 000 000 більше в порівнянні із 1963-ім роком, і на \$5 145 000 000 менше від 1948-го року, коли чистий прибуток фармерів виносил \$17 789 000 000. В 1964-му році федеральна допомога фармерам виносил \$2 168 000 000, на \$482 000 000 більше, як в 1963-му році. З цього виходить, що коли б не федеральна допомога фармерам, то минулорічні їхні прибутки були б зменшилися в минулому році в порівнянні із 1963 роком. Кожна особа фармерського населення мала прибутків в 1964-му році на суму \$1 405, на \$29 більше, як в 1963-му році.

Пам'яті Лесі Українки

(З діяльності Вашингтонської Групи УВАН).

У Вашингтоні 13 лютого відбулося прилюдне засідання Вашингтонської Групи Української Вільної Академії Наук у ЗДА — присвячене Лесі Українці.

„Спогади про Лесю Українку“ — відчитала сестра Лесі Українки пані Ізидора Петрівна Косач-Борисова.

Ці спогади цінні тим, що вони дають багато нового до біографії Лесі Українки. Вони спростовують вигадки деяких біографів Лесі Українки, показують Лесю в її родинному колі, в її взаєминах з рідними і близькими людьми. Спогади Ізидори Петрівни характеризують Лесю Українку як людину великого серця.

Пр. „Листування Лесі Українки“ доповідав Петро Одарченко. Доповідач розповів про значення листів Лесі Українки для її біографії, світогляду і літературної творчості, подав приклади соювського цензурування листів, опублікованих у 5-томі виданні творів Лесі Українки (1956) і говорив про значення видання праці О. П. Косач-Крижинок „Леся Українка. Хронологія життя і творчості“, в якій, крім цінних спогадів і біографічних матеріалів, зібрано велику кількість ще не друкованих листів Лесі Українки.

У неділю 14 лютого відбулася доповідь Ізидори Петрівни Косач-Борисової на тему „Спогади про М. В. Лисенка“. Доповідачка подала цікаві факти з життя великого українського композитора та розповіла про особисті зустрічі із ним, а також про щирі дружні відносини між родинами Лисенків, Косачів та Старичків.

Дм. Ерстенюк

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА І 10-й ВІДДІЛ ОДВУ
— на відзначення
26-ої Річниці проголошення Самостійності
Карпатської України
— влаштовують —
УРОЧИСТИЙ ВЕЧІР
з відчитом
„Героїзна епопея Бориси Карпатської України“
(Уривки епопеї прочитас д-р М. ГАЛИН із збірника досі ще ніде неопублікованих окремих періодів і фрагментів боротьби.)
Вечір відбудеться
у суботу, 20-го березня 1965-р.
у **ДОМІВЦІ ОДВУ**, кімната ч. 22
УКР. НАРОДНИЙ ДІМ, НЮ ЙОРК
Початок о год. 7-й веч.
До численної участі запрошують Українських Громадян.
Вхід за добровільними датами.
Ц. У. І 10-й Відд. ОДВУ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОЛІТЕТ АМЕРИКИ
Відділ у ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.
— влаштовує —
в **НЕДІЛЮ, 21 БЕРЕЗНЯ 1965 р.** о год. 4:30 по пол.
в залі **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ**
— при 92-96 Fleet авт.
АКАДЕМІЮ
В ЧЕСТЬ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
У ПРОГРАМІ: Промова — Д-р Ярослав Падух, гол. секретар УНСОУ та секретар Комітету Вулиця Пам'яті Т. Шевченка у Вашингтоні; Хор Миколи під управлінням Ірини Євдоким; Молодецький Хор Укр. Нар. Дому під управлінням Василя Геча; Деклямації у виконанні учнів Річної Школи.
Академію попередить в год. 3:30 висвітлення фільму **ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ**.
До численної участі запрошують Українських Громадянства
Джерзі Сіті й околиці
Відділ Українського Конгресового Комітету
та
Місцевий Комітет Пам'яті Тараса Шевченка

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
нашого Нежданого і Дорогого Кузми
сл. п. Миколи Данилина
буде відслужена за Його Душу
в **ЦЕРКВІ СВ. ЮРА В НЬЮ ЙОРКУ**
в **середу, 24-го березня 1965 року**
в год. 7-й ранку
ЗАУПОКІНА СЛУЖБА БОЖА
на яку запрошують всіх Друзів і Земляків Покійного
Родини **СТЕНІВ І МОХІВ**

Лука Луцес:
ТАРАС ШЕВЧЕНКО —
СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ
СЛАВИ І ВОЛІ*
Між 28 виданнями з під сфінксованим з'явився з найславішньої події в житті українського народу — відкриття пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні.
1964-го РОКУ — КНИЖКА
ТРИВА ПАМ'ЯТКА З ШЕВЧЕНКОВИЙНОГО
ЦЕ Є ДОПОВНЕНЕ КНИЖКОВЕ ВИДАННЯ ТИХ
ФЕЙЛЕТОНІВ, ЩО ДРУКУВАЛИСЯ У „СВОБОДІ“
В книжці вірно і яскраво змальовано творчість українського поета, який усе своє життя жив і працював для України. Автор детально і численними даними спростував твердження тих соювських „шведькознавців“, які старались зробити з українського поета прихильника московського панування в Україні.
Шевченко опіслявав славу і славу України — такий лейтмотив книжки Л. Луцеса.
Книжка має 194 сторінки і прикрашена гарною двоколірною обкладинкою **Т. ШУМІЛОВА**.
Ціна її \$2.50
Замовляти:
СВОБОДА — 81-83 Grand St., P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Ольга Мак

ВОНО ЗНОВУ ОЖИВАЄ

СЦЕНА НА ОДНУ ДІЮ
Всі авторські права застережені.

(4)

ТАРНОВСЬКА (по папі): А ви хочете жити чи не хочете?

ШЕВЧЕНКО: Як часом. Інколи маю таку жагоду до життя, що їм би його, рвав би і захоплювався б ним. А інколи все таке осоружливий стає, що маю охоту руку на себе накласти.

ТАРНОВСЬКА (по папі): А знаєте, чому? Бо вас мучать гріх недовдоволення.

ШЕВЧЕНКО: Гріх, кажете? Хай буде й гріх, але без нього я задохнувся б. Не можу уявити життя без бажань, без дерзани і поривів. А вдоволення людей, які вже нічого не хочуть — несправді! Це — не люди, а черви. І в їх так багато, що аж дивно. Сліпі, недоріки, вік у ярмі ходить! — вдоволення! Через них одних мені життя трупом заносить! Ви кажете: „Не падай!“ А я вип'ю отак чарку-другу та й починаю мені видаватися, що світ краший, і люди не такі до мене ледяні. Інколи ж і горілка не допомагає. Тоді плачу. Вірите, плачу, як мала дитина.

ТАРНОВСЬКА: Вірю. Ви ж золотий середина не любите, то й ціле життя так: як не сміється, то плаче.

ШЕВЧЕНКО: І слава Богу! Краще горілку пити й плакати, ніж бути отаким ні гарячим, ні холодним — вдоволенням... (Придивляється до малюнка і раптом здивовано): А знаєте, кумасю, що ви ще гарні! Далебі, гарні! Аж дивно: і віком не молоденькі, і не чорноброві, і не чорнооки, а все ж гарні! А я вас уже майже два десятиліття знаю і досі, сліпий, не додивився! Ібо, чудно! А ще чудніше, що ви додивувалися до своєї кося. Чому ж пари собі не знайшли?

ТАРНОВСЬКА: Ей, кумасю, хай би вже хто інший дивувався, але не такий підпалений лисий парубок, як ви...

ШЕВЧЕНКО (сумовито): Еге ж... Змолюду не поспішався, у солдатах не було як, а тепер ніхто старого не хоче.

ТАРНОВСЬКА (з жартом, який не дуже щиро звучить): Так вам і треба! Ви чого змолюду відразу за кількома зайцями бігали? Пам'ятаєте? До Олександрів і Глафіри заляпалися, до Захаровича зідхали, а до поповни по рутини следи.

(Обоє починають сміятися.)

ШЕВЧЕНКО: І, мабуть, ніхто не повірив би, що я їх усіх кохав. Ібо! Та коли вже на те пішло, признаюся вам, як на сповіді, що кохав не лише їх чотирьох — кохав більше!

ТАРНОВСЬКА: Вірніше, не кохали нікого.

ШЕВЧЕНКО (переконано): Ні, такі насправді кохав! Знаєте, маю таке просторе серце, що для кожної гарної жінки в ньому місце знайдеться...

ТАРНОВСЬКА (злито): Ой, чи колись лаявся турок не робивши шкоди у вашому роді!

ШЕВЧЕНКО (спокійно): Може. За віка татарського лихоліття могло всяке притратитися. Татари чи турки — все ж були люди. І нема тут дива ніякого. Але у вашій родині певно вайбрів якийсь карась — і це вже чудо!

ТАРНОВСЬКА: Карась?!

ШЕВЧЕНКО: Ну, може не карась, а якийсь сом чи лис — одним словом риба. І тому моя достойна кумасю, одиноким риб'ячу кров, покотує: не знала розкоші кохання...

Скажіть, як так таки і справді нікого не любили?

ТАРНОВСЬКА: Ні.

ШЕВЧЕНКО: Справді, ні? Нікого-нікого?

ТАРНОВСЬКА (спокійно): Нікого-нікого!

ШЕВЧЕНКО: Це вже гріх, кумасю, і ви його повинні тяжко споконувати!

ТАРНОВСЬКА: Піти в монастир?

ШЕВЧЕНКО (обурено): В монастир? Ні, кумасю, якраз напак: ви повинні закохатися! І я дуже хотів би, щоб ви закохалися в якогось недоріку, та ще й поганого, горбатого і ліного (показує на свою лисину), як оце я! Отоді я б поспішався!

ТАРНОВСЬКА: Е-е, кумасю, на таку втіху доведеться вам довго чекати...

ШЕВЧЕНКО: У Бога все можливе.

ТАРНОВСЬКА: Можливе. Але коли б таке лихо і завлягло на мою голову, то про це ні в, ні хто інший не довадився б.

ШЕВЧЕНКО (по папі): Правда. Ви якось умієте кинути у воду ховати, а я — ні! Цілий світ, здається, знає про те, кого я кохав, до кого залинявся і від кого гарбуза дістає.

ТАРНОВСЬКА: А хто ж у тому винен? Навіщо у весільній давни дзвонить, коли ще і старостів не посилали?

ШЕВЧЕНКО (сумно): Ба, старостів я посилав, але на марне. Ніхто мене не хоче. Де ж пак: старому ледяшів у Пилипівку свіжих ягід заблагосла! (Пауза.) Ви чому мовчите, кумасю?

ТАРНОВСЬКА: А що ж маю сказати?

ШЕВЧЕНКО: Та хоч вилайте.

ТАРНОВСЬКА: Навіщо? Адже й самі знаєте, що робите негарно.

ШЕВЧЕНКО: То й ви так думаєте?

ТАРНОВСЬКА: Як думаю?

ШЕВЧЕНКО: Та ну бо, кумасю, не лукавте! Відважтеся і скажіть по правді: і вам здається смішним, що я з цими вусями і з лисиною на цілу голову ще не втратив охоти перелазити ламати?

СПОРТ

Редагує: В. Сохан

КАЛЕНДАРЦЬ ЗМАГАНЬ
УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Турнір Відвідувачів юнаків і юначок до 18-го року життя за першість УСАСТ - СХІД відбудеться 20-го і 21-го березня в залі Української Центральної при 240 Говп Еваніо в Пасейку, Н. Дж. Початок турніру в суботу, 20-го березня о год. 10-й ранку.

Симковий футбольний турнір, в якому беруть участь дружини УСК-у Нью-Йорк та „Чорноморської Січі“ з Нью-Йорку, закінчиться розіграшем другого вечора змагань в суботу 20-го березня в залі Арморі в Елізабеті, Н. Дж. Зустрічі турніру почнуться о год. 7-й вечером.

УСК Нью-Йорк — Грецько-Ам. СК. Футбольні змагання за мистецтво Ліги Східної Конференції відбудуться в неділю, 21-го березня, о год. 2:30 по полудні на гринці Українського Спортивного Майдану при 124-й вулиці і 31-й еваніо в Коледж Пойнті, Н. Я. „Чорноморська Січ“ Нью-Йорк — Мінерва Пфелдцер" Нью-Йорк. Футбольні змагання за мистецтво Ліги Східної Конференції відбудуться в неділю, 21-го березня, о год. 2:30 по полудні на гринці Айрленд-Бавід при Вілсон еваніо в Нью-Йорку.

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ
ВІДКРИТІ

Заплановані лещетарські змагання на 20-го і 21-го березня на з'їздах Вайтфрей Мавнтен у Вілмінгтоні, Н. Я. не відбудуться. Карпатський Лещетарський Клуб з Нью-Йорку, організатор цих змагань, повідомив лещетарів і Клубів, що брак сингу спричинив відкриття зустрічі членів УСАСТ.

ПЛАСТУНКИ ТОРОНТА
У ФІНАЛІ ЮНАЧОК
КАНАДИ

Відвідувачка дружина Пластового Спортивного Гуртка „Медведки" з Торонто, вступивши в свій „патрон", не спить зимовим сном, але працює далі з „ведмедиком" завзято. Після здобуття Чаші Союзу в осінньому турнірі оселі УНСОЮЗ юначки цієї відвідувачки дружини продемонстрували знову висхідні свої праці під проводом молодого наліжного тренера Володимира Стоцького. Юначки Онтарійської Відвідувачки Ліги, які відбулися 13-го лютого в Торонті. Вони перемогли переконливо своїх суперників з Етвінго вислідом: 15:1 і 15:6 та з Лондону, О. Н. 15:13 і 15:4.

Описав, 6-го березня ц. р. невідступні „фірми" наших „Медведки" пл. Слів і Томків возили своїми автами молоді дружини до столиці Канади, Оттави, на мистецтва Східної Канади, „Медведки" і там показали свою силу. Підбадьорили групою місцевих пластунок, яка і гостила їх у себе за пластовим значим, пластуни з Торонто перемогли не через всіх своїх противників такими вислидами: 15:10 і 15:7; 16:5 і 15:2; та 15:10 і 15:9. Вікниці „Медведки" здобули теж перемогу у фіналі з рахунком 15:12 і 15:8, якою

закваліфікувалися до фінальних змагань за мистецтво цієї Канади, які відбудуться 27-го березня в далекому Ванкувері.

Треба сподіватися, що українська громада Торонто оцінить належно спортивні успіхи молодих пластунок і їхній поважний вклад у розбудову спортивного життя нашої молоді та постараться скапіталізувати їх на внутрішньому виховному фронті боротьби за наш духовий і фізичний розвиток, як теж на зовнішньому фронті. Перед громадою Торонто справді забезпечення наших молодих репрезентанток фондами, потрібними на подорож до Ванкуверу — на підбій спортової Канади. Треба вірити, що до цього поставляться наші громадяни із зрозумінням ваги справи. А ці, які бачили наших юначок у змагу на відвідувачів площі в Оттаві, не сумніваються в тому, що „Медведки" зуміють гідно репрезентувати нас також на цих всекандійських мистецтвах відвідувачів у Ванкувері. Напийм юнаки українських спортовок — „Медведки" бажано і щасливою дорогою і дальших успіхів.

Симпатія.

СССР ВТРЕТЄ ЧЕМпіОНОМ
ГРІВІВ У СВІТІ

У щорічних мистецтвах гравіків аматорських репрезентатив 16 різних країн збір на СССР здобула вже третій раз підля чемпіонат, перемогла представників таких країн: Англії, Швеції, Чехо-Словаччини, Канади і ЗДА. Першість світу вирішувалася в „А" групі міжнародних змагань, які відбулися в першій половині березня в промисловому місті Фінляндії Тампере. В грі цієї групи союзи „аматорів" розправлялися не лише з левовими канадійцями і американцями, які вперто виступали на цих мистецтвах своїх другорядних гравіків — аматорів, але і перемогли в першостанньому дні турніру таких як вони „аматорів" з Чехо-Словаччини вислідом 3:1. В кінцевому показанні „А" групи учасники знайшли місце в такому порядку: СССР, Чехо-Словаччина, Швеція, Канада, Англія і Норвегія. В „Б" групі серед воєнних репрезентатив вибирався на перше місце Польща і завдяки тому вона гратиме в наступних мистецтвах світу (в 1966 році в Югославії) вже в „А" групі.

ЗАКІНЧИВСЯ ШІСТКОВИЙ
ТУРНІР В НЬО ЙОРКУ

В п'ятницю, 12-го березня, докінчив змагання шісткового футбольного турніру, в якому брала участь дружина УСК-у Нью-Йорк. Перше місце серед десяти учасників здобула без одної програші дружина Грецько-Амер. СК, а дальші місця зайняли: Н. П. Гота, Мінерва Пф. Дойчугари, Джуліана, Гунгарія, БВ Готце, УСК Нью-Йорк, Блю Стар і НСК Бруклін. Шістка УСК здобула в цілому останньому вечері турніру перемогу 1:0 воковером, коли не з'явився на зустріч змагунів Гунгарія, та програвли останні свої змагання 0:4 із силіною шісткою Готи.

МІРУ — МІР. А НАМ — ХАЗАРПО!

КОРОНА
Дружини М. Сліву-Крючкови

Від нас коронує „Корона" Ховали за семи джерми. Та хазарські волгари П найшли і за морями. П під Глаухом трісли Мов зрілу грушу при дорозі. І не одні святи-посли Топтали на її порозі Зорю й двочасні діт Німецькі бомби затемнили Та не її, як хмель на пліт, Лесі дрімучі поманили Марусе, з Кривдині Ярн Ти Словом серце мого грала Корона Гітльських царів Це у твоїх крові горіла. Ти забула мого гаря, Моя ти чайка білолиця, Корона Гітльських царів Ти переловила царів! 12. XII. 1964 р. Монреаль

КУЗАНКА

У Вілконіні-станції Росли колосиста любовда Вела мене на вечірній Козачка Ганна молодда Мірошнічеська-кубанка, Кубанок, мовила, не гуд: Кубань та Волга — одна ланка, Люби кубунку, не забудь! Астрахань. 2. VIII. 1939 р.

ХАЗАРІЯ

Вона стоїть перед порогом: Моя любов, моя мета, А я кличусь Єдиним Богом, Моя Хазарія не та. Не та, яка в білі кріпаче, За власні гроші москалям, Що за чужим Макаром плачу, А за своїм сопє телам. Що обсорюють та зрита П уміта юшкою в піснях, В словах, китяжкою накрита, Сидить німа в моїх салях. Не та, що Лазаря співає, На ланцюгу при ліхтарях Моя Хазарія виває Своє лице в семи морях. Не мертво-матова зиріща, Не чала дівчина-коза, Моя Хазарія — воявця, Моя Хазарія — ося. Не розмивля на коліщатах, Не репа в рогових очках, Моя Хазарія в гронах, З свинцем у призовних пачках, Свята душою, вічна тілом, В короні з синього сукна, З універсалом-скорострілом За драпом кожного вікна! 7. V. 1964 р. Львів Фомченко

Mr. FOMENKO
7332 Marie-Victoria
Montreal-Brossard, P. Que.
Canada

(Огол.)

Збори Відділів
Українського
Народного
СоюзуСУБОТА,
20-го БЕРЕЗНЯ 1965 р.

НЬОАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14 Вільд в Січовім домі. Прохастесь членів приносити вклади на збори. — В. Роговський, преде. — М. П. Отрок, секр.

ПЛЕНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори 372-го Вільд в год. 7-й веч. в 1714 Гол. 210 Чорч вул. Фін. секр. пів години скоріше буде приймати вклади. По зборах відбудеться „Карт Парі". Проститься членство прибути. Діжд на народні цілі. — П. Шля, секр.

ДІТРОНТ, Міш. Місячні збори Т-ва ім. Гетьм. І. Малени — 183 Вільд в год. 6-й веч. в залі УНДому при вул. Мартін. Проститься членство прибути. — Д. Кошильонський, гол. — П. Залуга, секр.

НЕДІЛЯ,
21-го БЕРЕЗНЯ 1965 р.

ДІТРОНТ, Міш. Місячні збори В-ва св. о. Ніколай — 175-й Вільд в год. 1-й по пол. в залі УНДому при вул. Мартін. Проститься членство прибути та заплатити вклади. Ще раз подастесь адресу секретаря: Богдан Питель, 6818 Мішгін Еваніо, Дітронт, Міш. — В. Питель, секр.

ПОНКЕРС, Н. Н. Місячні збори Т-ва Подільська Січ — 8-й Вільд в год. 2-й по пол. в залі Церк. св. Михайла. Проститься членство прибути. — В. Кошильонський, преде. — П. Гарасимів, кас. — В. Мандий, секр.

НЬО ГЕНВЕН, Конн. Збори 370 Вільд в год. 11:45 рано в церковній залі укр. кат. церкви св. Арх. Михайла в кімн. ч. 1. Членів повинні принести свої залеглі вклади. — В. Гіна, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва Пресв. Марі — 112 Вільд після Св. Вожі в 10-й год. і 12-й. К. Лука, секр.

ПАССЕН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 42-й Вільд в год. 2-й по пол. в УНДому при 237 Норе Ав. С. Б. багато справ до пологодження. Вилети на бенкет можна дістати на зборах або в членів Управн. — В. Марушак, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 83-го Вільд від год. 12-1:30 по пол. в Укр. Гор. Клубі при 847 Н. Френклін вул. Під час Річних Зборів вибрано наступну управу на 1965 р. Р. Карвінський, гол. — М. Карвінський, заст. гол. — Ст. Гавриш, секр. — Т. Волянко, заст. секр. — М. Кузьма, кас. — С. Зоромов, гол. Контр. Ко. — Випиваний і І. Паранка, чл. — Вибрано Комітет для випуску 50-літнього Ювілею Т-ва до якого входять особи: П. Назаревич, П. Телестик, А. Телестик, І. Васюрок, І. Куєні і Марія Кляпо. — Р. Карвінський, преде. — С. Гавриш, секр.

ПІНКАГО, Іл. Місячні збори Т-ва Роджества Преч. Діви — 269 Вільд в год. 1-й по пол. при 1915 West 51st Street — П. Трускі, секр.

БОФАЛО, Н. П. Місячні збори В-ва св. о. Миколай — 127-й Вільд в год. 11:30 ранку в церковній залі при Філармоні-Онейд вул. Проститься платувати свої вклади до 25-го кожного місяця. Збираючи вклади відбудуться кожної неділі в вище зазначеному часі і місці. — І. Вула, преде. — М. Гарауас, фін. секр. — П. Гарауас, кас.

ІРВІНГТОН, Н. Дж. Побір членських вкладок 459-го Вільду в годіні 2:30 по полудні в Січовій залі. На Загальних Зборах, 13 лютого вибрано Управу на 1965 р. в складі наступних осіб: А. Гедз, гол. — Анастасія Вордун, секр. — В. Лобур, кас. Проститься платувати вклади тільки до вище зазначених урядників. — В. Гедза, гол. — А. Лобур, секр.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Вільд в год. 1:30 по пол. в класі ч. 2 при церк. св. Дмитрія. На Річних Зборах, 21 лютого обрано Управу на 1965 рік в такому складі: Г. Волянський, преде. — І. Гартко, заст. преде. — П. Каменський, секр.

КАСРІ, К. Міньо, заст. кас. — П. Мелех, секр. — Т. Сполоніч, заст. секр. — П. Білнський, гол. Контр. Ком. — І. Янів та О. Смолинський, члени. Н. Гамадик, господар. І. Соціальський, хор. — І. Янів, організатор. — Управн.

НАЙКРАЩИЙ

харчовий продукт, найкращий помічник закладати господарстві с правдива імпортована

ПОЛЬСЬКА ШИНКА

Найліпша якість і досконалий смак залячують тому, що вона походить з найліпшого м'яса, спеціально годованих безрот в Польщі. Ця надзвичайна смаколіпка, подається на гарачо і зморо і заслужила собі на

знак, символ найвищої якості і продається під фірмами

ATALANTA, KRAKUS
I POLO

в пущках 2 до 12 фунтів. Все жадайте ляриво правдиву ПОЛЬСЬКУ ШИНКУ. 11 до 13 фунт. шинки можна дістати під назвою TALA.

знак, символ найвищої якості і продається під фірмами

ATALANTA, KRAKUS
I POLO

до літнього табору від 23-го червня до 28-го серпня. Побажати з досвідом. Потрібне дещо змінити англійської мови. NASSAU GIRL SCOUTS 43 Berkshire Road Great Neck, L. I. (516) HU 7-2900

НА ПРОДАЖ ДІМ

в Рего Парк, обсяжний. 2 родинний, 5 + 5 кімнат, муров. з цегл. модерний, горді, гараж на 2 авта, в найліпшому стані, без посередників.

EXCEPTIONAL OPPORTUNITY

Established Resort Hotel, Sullivan County (near Monticello), 33 Rms. Dining Rm. Casino Kit. chn, all fully equipped. Also inc. new modern 4 Rm year-round split-level with garage + 3 Bungalows. Land covers both sides of new Highway. Must sacrifice \$24,000. Call 212 Te 7-9635 (anytime).

CRESTWOOD Senior Citizens VILLAGE

Можете собі тепер дозволити на найліпше помешкання по переході на емеритурі.

\$ 1.4 КІМНАТНІ ДОМИ

Пона ціна \$8,479

Зараз до закінчення. Кошти одержані менше як \$50 місячно. По безплатну брошуру пишіть:

Dept. N. S. Box 166, WHITING, N. J.

Business Opportunity

ДЕЛІКАТЕСЕН \$100,000 річний бізнес. 80% Lunch & Catering. Модер. застугування ідеал. для подружжя, дуже низ. рент. включ. 22 км. апарта. Власник мусить продати через негуду. Це копалина золота для того, хто знає бізнес, доск. купити, ціна на скорий продаж. Тел. власника LY 9-8588.

MEAT MARKET COMPLETE

Bologna Kitchen, добре просперуючий бізнес, доб. місце. Ідеал. для 2 або 3 мужчин. Ціна на скору продаж. Треба оглянути, щоб оцінити. Спінити: Телеф. власника: 516 OR 6-3650. По 6-й год. веч.: 516 FL 2-5411.

До винайму

ДО ВИНАЙМУ в НЬО ЙОРКУ 4 КІМНАТИ

Центральне опрігання При 322 East 6th Street New York City

Книжки

СЛОВНИК ЧУЖОМОВНИХ СЛІВ

1 частина — 8 дол. 2 частина — 3 дол. Вислано на замовлення.

А. ОРЕЛ 363 Grove Street Perth Amboy, N.J.

Купуйте в підприємстві, що оголошують в „Свободі"

касир, К. Міньо, заст. кас. — П. Мелех, секр. — Т. Сполоніч, заст. секр. — П. Білнський, гол. Контр. Ком. — І. Янів та О. Смолинський, члени. Н. Гамадик, господар. І. Соціальський, хор. — І. Янів, організатор. — Управн.

касир, К. Міньо, заст. кас. — П. Мелех, секр. — Т. Сполоніч, заст. секр. — П. Білнський, гол. Контр. Ком. — І. Янів та О. Смолинський, члени. Н. Гамадик, господар. І. Соціальський, хор. — І. Янів, організатор. — Управн.

касир, К. Міньо, заст. кас. — П. Мелех, секр. — Т. Сполоніч, заст. секр. — П. Білнський, гол. Контр. Ком. — І. Янів та О. Смолинський, члени. Н. Гамадик, господар. І. Соціальський, хор. — І. Янів, організатор. — Управн.

касир, К. Міньо, заст. кас. — П. Мелех, секр. — Т. Сполоніч, заст. секр. — П. Білнський, гол. Контр. Ком. — І. Янів та О. Смолинський, члени. Н. Гамадик, господар. І. Соціальський, хор. — І. Янів, організатор. — Управн.

касир, К. Міньо, заст. кас. — П. Мелех, секр. — Т. Сполоніч, заст. секр. — П. Білнський, гол. Контр. Ком. — І. Янів та О. Смолинський, члени. Н. Гамадик, господар. І. Соціальський, хор. — І. Янів, організатор. — Управн.

SALKA Company

48 E. 7th St. Tel.: GR 5-3650, New York City

ПРЕКРАСНІ ПИСАНКІ

вже є на складі. Від 95 центів (штука)

Українське Василькове Бюро

Roman Parcel Service 141 2nd Ave., New York City Tel.: GR 6-7480 — вислано —

НАДАЛИ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і ХАРЧЕВІ. Рівнок авта, холо-дильники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д.

Урадові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6-й веч., в неділі від 10-5 по пол.

Розшуки

</